

Bácsmegyei Függetlenség

A BÁCSDROG VÁRMEGYEI ÉS A ZOMBORI FÜGGETLENSÉGI ÉS 48-AS PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Előfizetési ár: Egész évre 10 kor., félévre 5 kor., negyedévre 3 kor. **Tantók részére:** Egész évre 8 kor., félévre 4 korona. Egyes szám ára 10 fillér.

A lapfőigazgató: „Bácsmegyei Függetlenségi és 48-as Párt” megbízásából:
FALCIONE LAJOS.

Felelős szerkesztő:
PINTÉR GYULA.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Erzsébet-körút 13. sz.
Közlemények és előfizetések ide küldendők.
Megjelenik: vasárnap és csütörtökön.

„Ha tetted, tagadd!”

Latinovits Szaniszló városi tanácsnok az ő rendes szemétdombján, a Zombor és Vidéke hasábjain — válaszolván Buday Gerőnek lapunkban közölt és a hazugságok rendszerét megbélyegző nyílt levelére — mérges támadást intéz a függetlenségi párt két kiváló tagja, Buday Gerő és Prokópy Imre törvényhatósági bizottsági tagok ellen. Segít Latinovitsnak a nevezett szemétdomb másik kakasa, M. J. ur is, aki mint a polgármester fogadott prókátora dühöng és gormbáskodik.

Ezuttal kivételesen kénytelenek vagyunk megszegni azt a fogadásunkat, hogy a Z. és V. közleményeiről nem veszünk tudomást. Kénytelenek vagyunk reflektálni a támadásokra, amelyek egyúttal mosakodások is, mert a két kakas elég élelmes volt kilesni és kihasználni, hogy Buday és Prokópy urak külföldön vannak s így egyelőre híret se hallják a Z. és V.-nek; annál kevésbé vághatnak vissza. Hogy tehát ez a ravasz számítás még se váljék be egészen, addig is, amíg Buday és Prokópy urak hazaérkeznek és kiporolhatják a Latinovits és M. J. urék kimondhatlanját, mi szólunk bele egypár megjegyzéssel a vitába.

Ami Latinovits Szaniszlót illeti — akin a köztudat szerint gyakran kitérnek a *delirium tremens* rohamai — első pillanatban úgy gondoltuk, hogy vele szemben talán követni kellene a *Krisztus példáját*, aki tudvalevőleg *kitért* az ilyen emberek elől. De látjuk, hogy vannak ennek az urnak „*lucidum intervallum*”-ai (világos pillanatai) is, amikor a vakmerőséget körmönfont rabulisztikával párosítja. Ilyen például a jelen esetben az, hogy nemcsak a „*ha tetted, tagadd*” jelszó szerint védekezik, hanem azzal a taktikával is él, hogy „*a legjobb védelem a támadás*”.

Konokul letagadja Latinovits ur most is a Schweidel-család levelét, megismétli a közgyűlés színe előtt elkövetett hazugságot; de hamiskásan nyitva hagy magának egy hátulsó ajtót. Nem meri már azt állítani, amit a közgyűlésen

határozottan állított, hogy „*a Schweidel-család válasza se méltatta a város megkeresését*,” hanem szerényen csak annyit mond, hogy „*a levél sem az iktatóban, sem az ő keze között meg nem fordult*,” sem pedig „*hivatalos kezelés alá nem került*.”

Nem veszi észre Latinovits ur, hogy ezzel súlyos vádat emel a saját példányképe és szeretett principálisa, a polgármester ellen? Hiszen, ha a levél se az iktatóban, se a referens kezében meg nem fordult s hivatalos kezelés alá nem került, akkor csak a polgármester kezén át csuszhatott el, mert a leveleket csak az iktató, vagy a polgármester veheti át; már pedig azt, *hogy a levél tényleg ide küldetett*, (s ezt jól jegyezze meg Latinovits ur) *aktaszerűleg bizonyítani tudjuk*.

Hasonló módon csűr-csavar Latinovits a honvédparancsnokság átiratainak letagadása dolgában is. Azt — ugymond — nem veszi tagadásba, hogy esetleg másokhoz, például a városi gazdához megkeresések érkezhettek (ám a közgyűlésen kerekén tagadta), de az ő kezéhez csak egy átirat jutott. Aztán — mondja tovább — teljesen lényegtelen, hogy hány átirat érkezett; no meg nem káptalan az ő feje, hogy kívülről tudja, hogy egy, két, vagy hat átirat érkezett-e? . . . Ugy, hát most már az agyveleje homályosságával tetszik védekezni? No, ezt a homályosságot nem vonjuk kétségbe; mert az alkohol csakugyan elhomályosítja a szellemi képességet s megzavarja az emlékező tehetséget. De hát akkor tetszett volna töredelmesen azt mondani, hogy: „*Én bizony, tisztelt közgyűlés, nem is tudom, hányadán vagyok; gyöngye a fejem és zavarodott az eszméletem, nem tudok pontosan visszaemlékezni a megtörtént dolgokra*.” Az ilyen vallomás részvétet és sajnálkozást keltett volna bennünk, mint minden emberi gyarlóság. Ám, ha a töredelmes vallomás helyett kihívóan hencegni, cinikusan gunyolódni és vakmerően tagadni tetszik, tisztelt uracskám, amint tette azt a közgyűlésen, akkor bizony azt mégis csak közönséges h a z u g s á g n a k

hívják, a kerek világon mindenütt.

Azzal, hogy erős szorongattatás után a honvédparancsnokság hat átirata közül egyet mégis csak beismert, úgy tett Latinovits ur, mint a csapdába lépett róka, amelyik elrágja a fogóba került lábát, hogy annak fölládozásával megmenthesse az irháját. Majd a további fejlemények során azonban tapasztalni fogja Latinovits ur, hogy ez az áldozat nem ér semmit, mert rajta bebizonyul, hogy: „*könnyebb a hazug embert utólérni, mint a sánta rókát*.”

A lapunkra szórt szitkozódását annyira megvetjük, hogy még visszautasításra se méltatjuk. Buday Gerőre nézve pedig annyit mondhatunk. Latinovits urnak, hogy az ő szurkálódásai Budayt nem érinthetik; mert Buday sokkal magasabb erkölcsi nivón áll, semhogy egy iszákos ember mocskolódása fölhatolhasson hozzá . . . Végül még egyet. Buday, a méltányosság határai között, mindég a szívében viseli a tisztviselők anyagi érdekeit; de erkölcsi fogatkozások takargatását ne várják tőle sem Latinovits ur, sem a hozzá hasonló tisztviselők.

A szemétdomb másik kakasának az erőlködésére igazán kevés a mondanivalónk. Ez a szerencsétlen flótás úgy megtámogatta a polgármestert és Latinovitsot, hogy arról koldul mind a kettő.

Elfelelte ugyanis a jámbor, hogy Buday Gerő nyílt levele azt inkriminálta, hogy a város két Hány Jánosa kategorikusan letagadta egy a Schweidel-család levelét, mint a honvédparancsnokság átiratait. S ime, kapja magát a prókátor, nagy garral konstatálja, hogy a Schweidel-család levele iktatva nincs; a levél létezését azonban egy szóval sem tagadja. A honvédparancsnoksági átiratok dolgában pedig kifejezetten beismeri a polgármester és Latinovits hatszoros hazugságát, mert konstatálja, hogy: „*tömegesen érkeztek átiratok*” és — ugymond tovább — „*nincs annak fontosságát, hogy hat átirat érkezett*”, mikor nem lehetett a kérdéses ügyet előbb

megoldani. Helyes, helyes; tudomásul vesszük a beismerést; mert hiszen egy beismerés többet ér száz tanuvallomásnál. A leibzurnál azonban aligha teszi az ablakába azt a dicséretet, amit ezért a védelemért a polgármestertől és Latinovistól kap.

Az az impertinencia, amit Prokópy Imrével szemben megenged magának a polgármesteri leibzurnál, olyan szembezőkően együgyű és kirívóan ostoba, hogy mi igazán sértésnek tartanók Prokópy köztiszteletben álló személyére nézve, ha ezekre az otromba idétlenségekre válaszolnánk. Prokópy közéleti szereplése szurhatja a szemét a politikai ellenfeleinek, fájhatnak is nekik azok a súlyos kardcsapások, amiket Prokópytól számtalanszor kapnak; de nem hisszük, hogy egyetlen egy tisztességes, számottevő ember legyen a tulsó táborban, aki lojálisan el ne ismerné Prokópy minden fölshóalásának feltétlen jóhiszeműségét, tiszta meggyőződésből való származását, ideális önzetlenségét, mindig magas szellemi nivóját, respektálásra méltó értékes voltát. Sőt tovább megyünk. Merjük állítani, hogy a tulsó tábor tisztességes és komoly elemei is elismerik, hogy Prokópy és társai erélyes magatartásának, az általa és társai által kifejtett éber ellenőrzésnek és szigorú kritikának sokat köszönhet a közérdek, nemcsak negative azzal, hogy a nem nagyszámú, de energikus s szellemileg és erkölcsileg ponderáló ellenzéki csapat sok visszaélést és botlást megakadályoz, hanem pozitíve is azzal, hogy a hasznos alkotásokat és a céltudatos előhaladást a közélet egész terepén elmozdítja.

Prokópy nézeteit, állásfoglalását kárhoztathatják azok, akiknek más a nézetük és az álláspontjuk; de a személye iránt tartozó tiszteletet csak emelheti az a tény, amit a leibzurnál szűk agyvelejű és szervilis cikkírója a szemére hány, hogy tudniillik ő, noha városi intézetnek az alkalmazottja, a hatalom kezelőivel szemben minden habozás nélkül, férfias bátorsággal kimondja a maga meggyőződését. Hanem, persze, ez a leibzurnálnak egy kicsit — magas.

Arra a másik impertinenciára, hogy: „ha a koalíció alatt próbált volna valamelyik városi alkalmazott olyan magatartást tanusítani, mint amilyet most Prokópy tanusít, majd leszedték volna róla a keresztvizet, mert az akkori főispán (Fernbach Károly) alatt még a száját se volt szabad kinyitni a tisztviselőnek” — no, erre már csakugyan nem vesztegetünk egy szót sem. Mert ez már a szemtelenségnek olyan magas

foka, amelynek egyszerűen hátat kell fordítanunk, mint ahogy a kloakától is undorodással visszavonul a jóízű ember.

Nem panama, csak „protekcio.”

Hogy milyen szépen gazdálkodnak a vármegyén a közpénzekkel, annak épületes kis történetét hallottuk a napokban.

Apróság az egész, de fölöttébb jellemző.

A vármegyei hajduk és szolgák egyenruházati cikkeinek szállítását adták vállalatba a minap. Pontosan megtartották a közszállítókra szóló szabályrendelet dispozicióit: ugynevezett zárt ajánlati versenytárgyalást tartottak a szállításra. Pályázott két budapesti cég és két helybeli szabóiparos. A budapestiek nem jöhettek tekintetbe, részint az árkülönbözet miatt, részint azért, mert a helybelieket illeti az elsőbbség.

A zombori versenyzők közül az egyik törzsökös mungó, a másik ellenzéki férfiú. Természetes, hogy az alispán ur szíve a mungóért dobog s annak szánta vaktában is a szállítást. De az volt a bökkendő, hogy a mungó pályázó 7215 korona 57 fillérré szóló ajánlatot tett; míg az ellenzéki iparos 6374 koronáért vállalkozott. Az utóbbi ajánlat tehát 841 korona 57 fillérral előnyösebb volt a vármegyére, mint a mungó ajánlat. Az igazi árkülönbözet azonban — minthogy a vállalat tulajdonképpen 4 évre volt hirdetve — 3366 korona 28 fillérré rug.

Az alispán urat azonban az ilyen csekélység nem hozza zavarba. Hiszen a Vojnits-birodalomban kormányzati elv, hogy a közkasszából osztogatják a kortesjutalmakat. Ez, tetszik tudni, nem panama, csak ártatlan „protekcio”; ami nem vétek, csak bajtársi jóindulat és gavallérság. A mi gavallér alispánunk tehát egyszerűen kimondta, hogy itt olyan *csékély árkülönbőség* forog fenn, hogy az őt semmiképpen sem feszélyezheti abban, hogy a *drágább ajánlatot* fogadja el. Egy-két rongyos ezres ide vagy oda, mikor mungó-érdekről van szó. A vármegyének „jut is, marad is”; van itt bankó annyi, hogy akár minden mungó — fülemüle nyelvet vacsorálhat...

A gyönyörűséges véghatározatot természetesen megfőlebbezték; de nagyon valószínű, hogy — jóvá fogják hagyni. Naná, majd ők engednek ellenzéki embernek részt a közszállításokból. Jóraivaló és kellő szerénységgel fölruházott ellenzéki férfiú elégedjék meg azzal a szerencsével, hogy adót fizethet; a közszállításokba azonban ne üsse az orrát.

Hát jó, tisztelt alispán ur, bátrak vagyunk egy alázatos indítvánnyal előállani. Az alispán ur ugyanis szereti a fesztelenséget; ne zsenirozza tehát magát, hanem legyen egészen őszinte. Jövőre méltóztassék a közszállítási hirdeteményekbe egyszerűen fölvenni egy kis záradékot. Mindössze ezt: „*Ellenzéki vállalkozók minden körülmények között kizártnak.*” Speciáliter a ruházati cikkek szállítására nézve pedig még ezt is hozzálehetne fűzni a hirdeteményhez: „*Vállalkozó nem lehet más, csak a mi szeretett hívünk, Müller Vilmos fia.*”

Ez egy kicsit cinikus beszéd volna talán, de a nyíltságot és őszinteséget igazán nem lehetne tőle elvitatni. Praktikus indítványunkat melegen ajánljuk a nemes vármegye becses figyelmébe.

HIREK.

Willy Mihály kinevezése. Aminek igazság szerint már évekkal ezelőtt meg kellett volna történnie, végre megtörtént: a király, az igazságügyminiszter előterjesztésére, Willy Mihály törvényszéki jegyzőt, a zombori kir. járásbíróhoz, aljárásbíróvá nevezte ki. Az új bíró 12 esztendő telt el a jegyzői szolgálatban, s noha rokonszenves egyéniségével, szorgalmas munkásságával, szakavatott működésével és pontos, lelkiismeretes kötelességteljesítésével a társadalom, tisztársai, felebbvalói, a jogkereső közönség és az egész itteni jogászvilág nagyra becsülését bírta és kiérdemelte, a ranglétrán mégis csodálatosképpen visszamaradt. Hogy miért, azt ne kutassuk. Csak konstataljuk, hogy a megérdemelt kinevezés széleskörben általános örömet keltett.

Halálozás. Perjéssy László a szegedi kereskedelmi és iparkamara titkára pénteken délután 1 órakor a hivatalában szélhűtés következtében hirtelen meghalt. Politikailag az uralkodó párthoz tartozott, de egyébként az iparos érdekeknek agilis képviselője volt.

Házasság és eljegyzés. Tessényi Oszkár monostorszegi jegyző házasságra lépett Ábrahám Margittal, Zentán. Szentandrassy Lajos pedig (Henrikáról) eljegyezte Szalay Klótidót, Zomborból.

Mese egy postatiszt eltűnéséről. A két helybeli mungó lap — úgy látszik, közös forrásból — azt a hirt hozta a héten, hogy Pletikoszits Sándor zombori származású budapesti postatiszt, aki szabadságidejét Zomborban, szülei és rokonai körében tölti — titokzatos módon nyomtalanul eltűnt, s valószínűleg bűnténynek esett áldozatául. A kósza hír eljutott a vidékre is, aminek következtében Pletikoszits, aki rokonainak látogatására egyik közeli faluban időzött — gyorsan visszatért Zomborba, hogy az eltűnéséről szóló hirt, személyes megjelenésével megcáfolja Pletikoszits tehát nem tűnt el, s nem bűnténynek, hanem csak az élénk fantáziájú pletykagyártók szószátyárkodásának esett áldozatául.

A „Burg”-ból való „szelencsei legény.” A mult csütörtöki „áldomás” mámore a vármegyei urak egy részének alaposan a fejébe szállott. A késő éjszakai órákban ugyanis mindenfelé lehetett látni „jól öltözött” urakat, akik végig botorkálván az utcákon, szent meggyőződéssel mormogták magukban: „*És mégis mozog a föld!*” Egy ilyen éjszakai vándor ballagott bizonytalan léptekkel a — Madár-utca felé. Jókedvűen fűtyörészte az ismeretes nótát:

„A korcsmából boros fővel,
Haza fellé ballagok,
Ragyognak rám a magasból
A mosolygós csillagok.
A szemem is keresztbe áll,
A lábom meg keresztbe jár,
A faluban a legszebb lány
Azért mégis én rám vár.”

A léptei bizonytalanok voltak az éj vándorának de a virtus szilajon ágaskodott benne. S mit csináljon az ember, mikor nem bír a virtusával? Azt, amit ilyen állapotban a szelencsei duhaj legények szoktak tenni: egyszerűen — *beveri az ablakokat.* Hiszen ha a szelencsei legényeknek szabad, akkor — az áldóját ennek a demokratikus világnak — a *jogegyenlőség* nevében szabad a „vármegye urá”-nak is. A gondolatot nyomban követte a tett. Az Orgona-utcában éppen a Stebler-féle ház előtt ballagott „az éj lovagja”. Főlemelni a botot és bezuzni a ház ablakait — pillanatnak műve volt. Az ilyesmi tudvalevőleg könnyen ment eddig, mert a rendőrséget mindenütt lehet találni, csak éppen ott nem, ahol botrány történik. De — sajnos — változott a világ; a *Vagyonörző Vállalat* éjjeli őrei mindenütt ott settenkednek, s az ember már ablakot se törhet be, hogy tetten ne ériék. Az egyik éjjeli őr fülöncsipte bizony a tisztelt urat és fölshó-

litotta, hogy fizesse meg a háztulajdonosnak az okozott kárt. Mit, nem elég, hogy beverte az ablakot, még fizessen is? „Olyan nincs” — förmedt az őre a vármegye pennája; szidta az őrt, mint a bokrot és csapott olyan ribilliót, hogy az egész utca összefutott rá. Mikor azonban már sok volt a tanu, s nemcsak az ő, hanem a háztulajdonos is erélyesen lépett föl — mégis csak leszurt egypár koronát kárterítés fejében; s „re bene gesta” folytatta utját a Madár-utca felé. . . . Mi pedig ezennel megváltoztatjuk a régebbi véleményünket a tisztelt ur felől: *nem mondjuk többé, hogy nem való a főkapitányi székhelyre.* Mert ha a régi világban bevált az a furcsa regula, hogy: „*Betyárból lesz a legjobb pandur*”, akkor állania kell annak is, hogy: *Az ablakbetörőket az Isten is rendfentartóknak teremtette.* Éppen azért nem is örökítjük meg itt a tisztelt ur nevét; abban a reményben, hogy hálásan honorálni fogja a titoktartásunkat és nem veri be se az ablakunkat, se a fejünket, ha valamikor mégis csak — főkapitány lesz belőle.

Jelentjük a rendőrségnek, hogy — tűz volt. A péntekről szombatra menő éjszaka tűz támadt a Széchenyi-köruton lévő Markovits féle vendéglőben. A *Vagyonörző Vállalat* éjjeli őrei észrevették a veszedelmet, s minthogy hamarosan nem tudtak bejutni az épületbe, a rendőrség után kezdtek kiáltozni. A harsány vészkiáltás az éjszaka csöndjében bizonyára elhallatszott a város minden részébe, csak éppen a rendőrség fülébe nem hatolt el. Aranyat adtak volna egy száí rendőrért, de nem lehetett találni egyetlen egyet se. Az éjjeli őrk végre alarmirozták a tűzoltóságot. Így aztán az őrk, a tűzoltók, a házbeliek és a szomszédok szerencsésen elnyomták a veszedelmet. Az esetet — mely talán őrk titok maradna a városi háziak előtt — kötelességünknek tartjuk ezennel bejelenteni a rendőrségnek, hogy legalább a statisztikába fölvehesse. Mert agyon üthetnek, kirabolhatnak bennünket, leéghet a félváros; ez mind megtörténhetik a rendőrség tudta nélkül, de a statisztikának pontosnak kell lenni.

Aalbach Zomborban. Csütörtökön július hó 10-én és pénteken 11-én kezd meg a Vadászúrt szálloda nagytermében csak 2 napra terjedő vendéglátását Aalbach a fővárosi orfeum házi komikus teljesen fehér és naponta változatos műsorral. Vele együtt közreműködnek még: Váradai Arthur nemzetközi humorista, Nagy Imre színész, Dori Giza kabaret művésznő, Ungvári Mária előadó művésznő, Vágó Mariska hangverseny énekesnő és Pongrácz István zongoraművész. Kezdeté fél 9 órakor. Belépődíj 2 és 1-20 korona.

Meghosszabbított pályázati határidő. A városi tanács közhírré teszi, hogy a *Pap-házy Döme féle kiházasítási alapítványra* hirdetett pályázat határideje folyó évi december hó 1-ig meghosszabbított.

Tanítók dolga. A vármegye közigazgatási bizottságának legutóbb tartott ülésén Stefánovits Kuzman felsőkaboli községi tanító ellen „tanítás eredménytelensége” címén, Stefánovits Mária turjai községi óvónő ellen pedig a felsőbb hatósággal szemben tanusított renitencia miatt elrendelték a fegyelmi vizsgálatot. Ugyanezen az ülésen döntöttek az óbecsei hitfelekezeti tanítók visszatartott járandóságai dolgában is. Mint annak idején lapunkban is megírodott, az óbecsei hitfelekezeti tanítók törvényes fizetési kötelezettségét sem a község, sem az egyházak nem akarták fizetni, egyik a másikra háritotta a fizetési kötelezettséget s így a szegény tanítók két szék között a padalatt maradtak. A közigazgatási bizottság most úgy döntött, hogy a fizetési kötelezettség a hitfelekezeteket terheli. A tanítókra nézve azonban nem az a fő, hogy melyik kasszából, hanem az, hogy végre-valahára már megkapják a járandóságukat.

Jegyzőválasztás Kerényen. A Kerény községben elhalálozás következtében megüresedett jegyzői állásra Rózsa Dezső körtélyesi jegyőt választották meg.

A palánkai dalárda zászlószentelése és jubileuma. A palánkai dalárda, fenállásának 30-ik évfordulója alkalmából, július 5-én és 6-án zászlószenteléssel egybekötött jubileumi ünnepélyt rendezett, amelyen a zombori kaszinó dalárda küldöttségileg, az iparos dalárda pedig testületileg részt vett. A zászlószentelésnél a zászlóanyai tisztet Marton Istvánné urnő, a jubiláló dalárda elnökének neje, töltötte be. A jubileum és a zászlószentelés nagy és díszes ünnepség keretében folyt le. A vármegye részéről résztvett az ünnepélyen legifj. Szemző István főispán is, akit Szabovlevits Dusan főjegyző, Frank Mihály árvaszéki elnök, Rittinger Rezső főispáni titkár és dr. Turr Aladár lapszerkesztő kísért Palánkára; utközben hozzácsatlakoztak a főispán kíséretéhez Evetovits János orsz. képviselő, Faragó János, kir. tanfelügyelő és Popovits Sebő vármegyei főlevéltáros, tiszt. főjegyző is. A palánkaiak nagy óvációkkal fogadták a főispánt.

Vadallati virtuskodás. A mezőzombori bíró házában multság közben a minap véres gyilkosság történt. Ott mulatott Semsei Károly zombori legény, akit Kazsá József kihivatott a kapuba. Mikor megjelent a legény, Kazsá úgy szíven szurta, hogy nyomban meghalt. A gyilkos elmenekült, de elfogták. Bevallotta, hogy Dudra Mihály régi haragosát akarta megölni, de így is jól van, hogy Semseit szurta le, mert az ő ellene egyszer elment segíten. Dudrának. Az állatias gyilkost, aki legényvirtusságból ilyen borzalmas bűntényre vetemedett, letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Nyilvános nyugtázás. A zombori m. kir. posta- és távirda altisztek és szolgák helyi csoportja június hó 29-én saját könyvtáralapja javára tartott táncvigalomhoz adakoztak: A zombori m. kir. posta- és táv. kez. urhölgyek 16 korona, dr. Vértesi Károly 10 drb könyvet, dr. Konyovits Dávid országgyűlési képviselő 10 korona, Bittermann N. és Fia 6 korona, mélt. Szemző Gyula, Avar Vilmos, Fehér Gyula, Scultéy Ferenc, Wámoscher Károly, Weidinger S. Zs., Mérő Simon, Marschán Illés 5—5 korona, Szuppek Gyula 4 korona, Margalits Ede 3 korona, Sztrilich Zsigmond 2-20 korona, Sztrilich Aladár, Csányi István, dr. Pastrovits Iván, Ugry Károly 2—2 korona, Szondy N., Spitzer Sándor, Lukács máv. vendégfő, Buday Gerő, Márkus Gyula, Peres Béla, Roth Ferenc, Falcione István, Szántó Izidor, Eremin György, Nagy János, Gasparovits Pál, Bogisitsné 1—1 koronát, Cseh István 2 korona, Fülöp Lajos 50 fillér, Csirszka János 60 fillér, idb. Kovalovszky József 40 fillér, Horváth László 80 fillér, Hock János 30 fillér, Józits Péter 80 fillér. Peres Ida az eladott lapokon 1 korona felülfizetést szolgáltatott be. Fogadják az adakozók ezuton a csoport vezetőség hálás köszönetét.

Bácska és Baranya vizsálya. A Dunának ama szakasza, amely Bácsbodrog és Baranya vármegye között folyik, 35—40 évvel ezelőtt medret változtatott. Régi medre azóta a Duna egyik holt ágát képezi és helyenkint, így Apatin község alatt is annyira megszükkült, hogy alacsony vízállás mellett kiszárad. A Duna medrének megváltozásából a leghetetlenebb közigazgatási és bírósági helyzetek származtak. Így a bácsbodrogmezei Apatin nagyközséggel töltött segélyével szervesen összefüggő ugynevezett Wenspitz egykori szigeten igazán abszurd állapotok állanak fenn közigazgatási és bírósági, nemkülönben pénzügyi szempontokból. Dacára annak ugyanis, hogy az egykori sziget, amelyen egész kis falu lakossága telepedett meg, öt percnnyire fekszik a községtől és közte, valamint Baranyamegye között a Duna főága folyik, mégse tartozik Bácsmezeihez, hanem közigazgatásilag a baranyamezei Kopács községhez tartozik, amely a Duna tulsó partjától légvonalban 25 kilométernyire fekszik. Az apatini járásbíróság ablakai odalátzanak, a telepen mégis a dárdai járásbíróság illetékes, amely legalább 40—50 kilométernyire fekszik tőle. Természetesen törvényszéke és pénzügyigazgatósága a 60 kilométernyire fekvő Pécssett van. Apatin község lakosai már ismételtlen kérték ennek a tarthatatlan állapotnak a megváltoztatását, de eddi eredménytelenül. Most ismét nagyobb küldöttség keresi fel ez ügyben az illetékes minisztériumokat.

Mikép védekezzünk a villámcsapás ellen? Egy természetrajzi folyóirat utmutatásokat közöl arra vonatkozólag, hogy a villámcsapás ellen mikép lehet védekezni a legcélszerűbben. A villám útjában rendszeren olyan levegőrétegeket és tárgyakat használ fel pályáján, melyek a lehető legkisebb ellenállást fejtik ki. Ha tehát például házat ér, akkor ércrészeket fog kiválasztani arra, hogy azokon végigfutva, a földbe furódjék. Már most ott, ahol biztos hatású villámhárító révén nem történt gondoskodás a villámcsapás ártalmatlanná tételére, vihar idejében nem szabad fémtárgyak közelében tartózkodni s főleg nem szabad ércből készült függőlámpák és csillárok alatt állni. A villám előszeretettel kiválogatja a vidék legmagasabb pontjait, így a templomtornyokat, gyárkéményeket, szélmalomokat s magas fákat. Ezek alatt védelmet keresni végzettsé válható könnyelműség s évenként sok ember pusztul el amiatt, hogy zivataros időben fák alá menekül. Ép ily könnyelműség a mezei munkástól, ha kaszával vagy sarlójával a vállán hazasiet s a kerékpárostól, ha gyors tempóban száguld, mert gépje, mint egyedüli érc tárgy a mezei uton erősen vonzza a villámot. A legbiztosabb védelmet mindig a legalacsonyabban fekvő pontok nyújtják, melyek fáktól és fémtárgyaktól távol vannak s mindenesetre kisebb a baj, ha egy kis megázás árán megmenekülünk az élet veszélytől.

Nyilvános nyugtázás és köszönet. A zombori rom. kath. népiskola tanítótestülete által a múlt bóban rendezett gyermekmajális céljaira a következő összegek folytak be: Zombor szab. kir. város 50, Az Arena Mozi 27, legifj. Szemző István 20, Fernbach Károly 20, A zombori Napközi Otthon 15, Bácsmezei Agrár Takarékpéptár 10, Falcione Sándor 10, Az iparosok Önszegélyző Szövetkezete 9 koronát adományozott. Gyűjtőívek: Balazsanik György 3-70, A függetlenségi kör 7, Matzitz Gusztáv 9, Kaposi Ferenc 8-30, Hubai Antal 4-40, Bieliczky Ádám 9, Schwalm József 2-90, Antunics Lajos 11-30, Róth József 9-20, Durts Oszkár 4-60, Csaplár József 10-40, Scherer Imre 23, Zemlyák Jenő 2-10, Lischevics N. 1-80, Czettl Dezső 28-70, Spanyol Lajos 24-30, Karsay Elemér 2, Gramling Tibor 6-90, Kalmár Imre 20-60, Marschall Emil 2-10, Szűcs Géza 1-20, Krix Lőrinc 2, Mérey Antal 9-50, Andrassy Lajos 6, Szadeczky József 13, Buják Pál 10, Józich József 5-60, Koncz Mihály 11-30, Kovács László 12-24, Margitai Loránd 8-80, Deák Imre 14-60, Gráf István 3, Eiszele István 4, Eibl Alfréd 4, Kohári Dezső 5, Straub Béla 9, Sulyok Ferenc 4-20, Kuti János 9-50, Matarics Antal 5, Mamuzsich László 8-20, Bader József 10-40, Krimanis Imre 16-40, Tölgyesi István 6, Pencz Gusztáv 4-40, Baróti Lajos 3, Bonifárt János 8-10, Loncsár István 3-50, Herczeg János 2-10, Ladányi Béla 24-30, Horváth Károly 2-80, Kaelbl Mihály 4-50, Ludvig Mihály 8-70, Temunovich József 3, Mateisz Ferenc 11-20, Parcsetich Árpád 4-50, Csizmár Antal 1-40, idősb. Szabó István 11-50, Mattas István 6-90, Bosnyák István 8, Kótai Sándor 4, Deák Béla 12-20, Farkas Lajos 9-30, Kautz Valér 21-20, Durst Károly 3-20, Janyits Márk 11-10, Hauke József 15, Stebler Antal 24-60, Maurer Dénes 4, Répits Dezső 1-80, Kuntics N. —60, Schöffler Lajosné 4-15, Mészáros Bálint gyűjtőíveiken 3-20 korona. Az osztályok gyűjtése 256-60. Összesen befolt tehát 1010-05 korona. Leszámítva ebből az összes kiadásokat 914 koronát, mint főlöleg megmaradt 96-05 korona, mely összeg „majális-alap” címén a Zombori Takarékpénztárban helyeztetett el. Fogadják a nemesszivű adakozók úgy a gyermek-sereg, mint a tanítótestület hálás köszönetét.

Eladó állami ménék. A m. kir. állami ménék ménanyagának osztályozása illetve selejtezése a következő napokon fog megtartatni ugymint: Nagykőrösön július 15-én, Kiskundorozsmán július 16-án, Baján július 17-én, Versecen július 19-én, Békéscsabán július 21-én, Debrecenben július 25-én, Szatmárnémetiben július 26-án. A ménteleposztályoknál, a jelzett napokon kiselejtezt, tenyésztésre még használható ménék mindjárt a helyszínen el fognak adatni.

Allami erdei facsemeték adományozása. Az állam által fenntartott erdei facsemete kertekből az 1913. év őszén és az 1914. év tavaszán az állami szükségleten felül megmaradó facsemetefelületet az ez iránt folyamodó birtokosoknak kiosztják. Az állami kezelés alatt nem álló erdők és kopár területek beerdősítéséhez, valamint az egyéb fásításokhoz szükséges facsemeték adományozását egy koronás bélyeggel ellátott s közvetlenül az illetékes kir. erdőfelügyelőséghez benyújtandó folyamodványban kell kérni és pedig július illetve november hó 15-ig. Bővebb felvilágosítást a Délvidéki Földmívelők Gazdasági Egyesülete (Rákóczi-ut 17. sz.) készségi nyújt.

Kinek van eladó ménlova? A földmívelésügyi miniszter felhívja mindazon tenyésztőket, akiknek három és fél évet betöltött, de a 8 ik évet meg nem haladt koru ménlovuk van és azt eladni óhajtják, hogy ebbeli szándékukat annak kitüntetésével, hogy a ménló, mely vármegyében, mely város, község vagy pusztaban áll, továbbá a mén származását, valamint az eladási árt is (egy koronás bélyeggel ellátott beadványban) legkésőbb folyó évi augusztus hó 1-ig jelentsék be. Bővebbet a Délvidéki Földmívelők Gazdasági egyesülete (Rákóczi ut 17. sz. telefon szám 231.) nyújt.

HIRDETÉSEK.

Van szerencsém a n. é. közönség b. tudomására hozni, hogy Zomborban Kossuth Lajos-utca 7. szám alatt, az Elite kávéház mellett modernül és fényesen berendezett **borbély és fodrász üzletet nyitottam,** hol is mindene szakmában vágó munkát vendégeim teljes megelégedésére fogom végezni. A n. é. közönség becses pártfogását kérve, vagyok tisztelettel

JÄGER FERENC, üzlettulajdonos.

118-10-2

Kristály tiszta műjeget

bármilyen mennyiségben házhoz szállítja

Telefon: 112. 88-13 „Unló“ jéggyár.

ELADÓ HÁZTELKEK.

Ujzombor átellenében, a Thökölyi-uton, az ugynevezett **VILLA TELEP** tőszomszédságában :: **55 HÁZTELEK**

KEDVEZŐ FELTÉTELEK MELLETT ELADÓ.

Bővebb felvilágosítással szolgál a tulajdonos

Benya Antal,

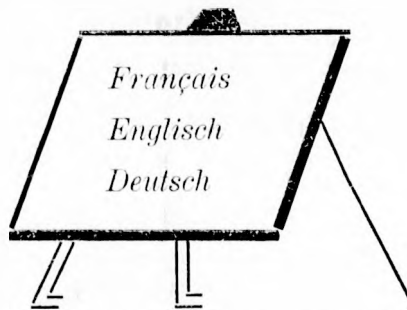
ZOMBOR, Kalap-utca 31.

52-35-28

MODERN NYELVISKOLA.

METHODE BERLITZ.

ANGOL, FRANCIA, NÉMET ÉS OLASZ LECKE. **Kis kurzusok, egyes leckék és társalgás. Nyelvtan, irodalom kereskedelmi levelezés és fordítás.**

Mérsékelt árak szept. 15-ig.

Naponta ingyen próba óra.

Az angol tanítás június

hó 15-én megkezdődött ::

Beiratkozások naponta délelőtt 9-10-ig, délután 6-7-ig lehet Széchenyi István-körút 23. szám alatt.

104-6

Mari Lajos,
igazgató.

Kiadó üzlethelyiség.

Fehérgalamb és Csihás

Benő-utca sarkán egy

üzlethelyiség

a hozzátartozó lakás-

sal, vagy anélkül ::

azonnal kiadó

Bővebb értesítés a **Zombori Takarékpénztárban** nyerhető. 124-8-1

Ház eladás.

Szilágyi községben a főtéren erős alapon épített, a templom-oldalával szemben levő 265. sz.

négyablakos ház

beltelekkel, melyben egy üzlet-kirakatajtó, 3 szoba és 2 előszoba, száraz bejárati finom):(nagy pince van,):(

örök áron eladó

Bővebb felvilágosítást **Szilágyin** a tulajdonosnál. 123-3-1

Uj cukrászüzlet Zomborban.

Van szerencsém Zombor város és környéke nagyérdemű közönségének szives tudomására hozni, hogy **Zomborban, a Konyovits-palotában levő Zwing Károly (Tantner)-féle cukrászdát**

átvettem s azt a mai kor igényeinek megfelelőleg berendeztem. A fővárosban szerzett gyakorlatom és tapasztalatom folytán azon helyzetben vagyok, hogy a nagyérdemű közönség kívánalmainak mindenképpen teljes megelégedésre megfelelni képes leszek s hogy ugy helyben mint vidékre a megrendeléseket gyorsan és pontosan szállítom. A nagyérdemű közönség kegyes pártfogását kérve vagyok

HOFFMANN JÓZSEF,

cukrász Zombor, a nagy szerbtemplommal szemben. Telefon: 196. 118-8-2

EGY JÓKARBAN LEVŐ

RÉGI FRANCIA

HEGEDŰ

ELADÓ.

Bővebbet Farkas Zsiga zene-tanítónál, Farkas-u. 23. 113-3-3